

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit
Mevrouw mr. drs. W.J.M. Aerdts
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 14 april 2026

betreft Nadere vragen inzake de Omnibus AI (COM(2025)836), de Omnibus Digitaal (COM(2025)837) en de Data Unie Strategie (COM(2025)835)

ons kenmerk 180559

Geachte mevrouw Aerdts,

De leden van de vaste commissies voor Digitalisering en voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 13 maart 2026 over de Omnibus AI (COM(2025)836), de Omnibus Digitaal (COM(2025)837) en de Data Unie Strategie (COM(2025)835).¹ De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA**, **D66**, **PVV** en het lid van de **Fractie-Van de Sanden** hebben naar aanleiding daarvan een aantal nadere vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van **PvdD**, het lid van de **Fractie-Van Gasteren** en het lid van de **Fractie-Walenkamp** sluiten zich aan bij de gestelde vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** hebben met belangstelling kennisgenomen van uw antwoorden naar aanleiding van de gestelde vragen over het digitaal pakket van de Europese Commissie en hebben daarover de volgende vragen.

Deze leden lezen in uw antwoorden dat de Europese Commissie (hierna: Commissie) 'in het algemeen geen impact assessments presenteert voor omnibussen.'²

- Is er vastgelegd in welke situaties dat wel moet gebeuren? Wat zijn de afwegingscriteria, vragen deze leden?
- Kan de Commissie dit eenzijdig bepalen? Is zij hiertoe bevoegd? Is dit ergens vastgelegd? Zo ja, waar? Deze leden ontvangen graag een toelichting.

De aan het woord zijnde leden vragen of u alsnog wil reageren op de eerder gestelde vraag of het mogelijk is om voor deze omnibussen om formeel een beroep te doen op het Interinstitutioneel

¹ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J.

² Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 25.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 2

akkoord Beter Wetgeven?³ Graag ontvangen deze leden een toelichting waarom dit wel of niet mogelijk is, en waarom u hier wel of niet toe bereid bent?

Deze leden stellen vast dat het niet is uit te sluiten dat, vanwege geopolitieke druk of anderszins, de komende periode meer impactvolle omnibussen worden voorgesteld zonder impactanalyse.

- Acht u deze aannahme reëel? Deze leden ontvangen graag een toelichting.
- Acht u dit wenselijk? Bent u bereid om te voorkomen dat dit zich vaker gaat voordoen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
- Is het wellicht zinvol om hierover formele afspraken te gaan maken, zodat hierop een beroep kan worden gedaan? Deze leden ontvangen graag een reactie.

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA lezen in de antwoorden op de gestelde vragen, dat u vooral overeenkomsten ziet tussen de doelstellingen van de Data Unie Strategie, de Omnibus Digitaal, de Omnibus AI en de Nationale Digitalisering Strategie.⁴ Ziet u op onderdelen strijdigheden, in de doelstellingen dan wel in de wijze van implementatie? Deze leden ontvangen graag een toelichting.

De genoemde leden ontvangen alsnog graag antwoorden op de eerder gestelde vragen over de relatie van deze omnibussen (doel deregulering), de positie van Big Tech én onze Europese (digitale) autonomie.⁵ In de gegeven antwoorden verwijst u naar het belang van deregulering en het Draghi-rapport, maar er ontbreekt een visie op de huidige relatie tussen de voorgestelde deregulering, (digitale) autonomie en de gewenste mindere afhankelijkheid van de Amerikaanse Big Tech. Deze leden hebben hierover nog de volgende vragen:

- Is de in de omnibussen voorgestelde 'deregulering' volgens u in het voordeel van Amerikaanse Big Tech bedrijven? Graag ontvangen deze leden een inhoudelijke toelichting.
- Wat is het effect van de in de omnibussen voorgestelde 'deregulering' voor de Europese (digitale) autonomie?
- Vraagt de huidige situatie niet juist een tegenovergestelde beweging, namelijk van gerichtere (digitale) regulering in plaats van deregulering? Deze leden ontvangen graag een toelichting.

U stelt in uw beantwoording dat pijler 3 van de Data Unie Strategie zich specifiek richt op veilige en betrouwbare internationale datastromen, waarin data als geopolitiek strategisch bezit wordt benaderd. Hierbij geldt: samenwerken waar (en met wie) het kan en beschermen waar nodig.⁶ De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA hebben in dit verband enkele vragen:

- Wat betekent dit 'samenwerken waar (en met wie) het kan en beschermen waar nodig' concreet in de huidige geopolitieke situatie? Waar is samenwerking wenselijk en met wie? En is bescherming nodig? Zo ja, hoe ziet deze bescherming eruit? Graag ontvangen deze leden een toelichting.

³ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 26.

⁴ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 27.

⁵ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 29.

⁶ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 30.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 3

- Wat betekent dit 'samenwerken waar (en met wie) het kan en beschermen waar nodig' concreet voor de huidige positie van Big Tech? Wat betekent dit voor de agenda deregulering? Is er in de huidige context juist niet extra bescherming/ regulering nodig?

Deze leden merken op dat in uw antwoord op de gestelde vraag om een overzicht van potentiële aantastingen van grondrechten (uit de Nederlandse Grondwet en Europese wetgeving) te ontvangen, u een helder overzicht geeft. Deze leden danken u daarvoor.

Bij veel van deze, en andere zorg- en kritiekpunten, vermeld u dat er mogelijk een meerderheid van landen in de EU is die deze punten willen aanpassen. Dat stemt deze leden positief. Bij andere zorgpunten – zoals de aanpassing bij het overstappen naar andere clouddiensten – is die steun nog niet aanwezig, dan wel duidelijk.

Kan u alle zorg- en kritiekpunten, benoemd in de eerste set schriftelijke vragen van de leden van de fractie GroenLinks-PvdA, overzichtelijk op een rij zetten en hierbij vermelden of er inmiddels wijzigingen zijn en hoe het staat met de steun vanuit andere EU-landen voor mogelijke aanpassingen? Graag zien de genoemde leden hierbij ook een vermelding of u zich hiervoor gaat inspannen. Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

In uw antwoorden op de schriftelijke vragen meldt u dat het effect van de voorliggende omnibussen voor de capaciteit van de toezichthouders nog niet bekend is, omdat er nog geen definitief voorstel ligt.⁷

- Is er inmiddels meer zicht op de gevolgen voor het toezicht? Graag ontvangen deze leden een toelichting.
- U geeft aan dat hierover overleg plaatsvindt met de toezichthouders. Wat hebben de toezichthouders nodig om hun rol effectief te kunnen uitoefenen? Deze leden ontvangen graag een reflectie.

U geeft aan de zorgen van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA te delen over de 'versmalling' van de definitie van persoonsgegevens.⁸ Volgens de Commissie zou deze wijziging een codificatie van het zogenaamd SRB-arrest betreffen.⁹ In uw beantwoording staat dat 'op basis van de eerste analyse van de regering het voorstel verder gaat dan een codificatie.'

In uw antwoorden staat ook dat u heeft gevraagd om de voorgestelde wijzigingen te verduidelijken, nader toe te lichten en de effecten te beoordelen.¹⁰ De aan het woord zijnde leden vragen of hierover inmiddels al meer bekend is? Zo nee, wanneer verwacht u dat er antwoorden zijn?

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA verzoeken u om een uitgebreider en inhoudelijker antwoord te geven op de eerder gestelde vragen over een beperking van de reikwijdte van de bevoegdheid van overheden om gegevens op te vragen bij bedrijven in situaties van 'uitzonderlijke noodzaak.' U antwoordt dat 'de beperking van de reikwijdte van de bevoegdheid van overheden om gegevens op te vragen bij bedrijven in situaties van 'uitzonderlijke noodzaak' tot alleen 'algemene noodsituaties' betekent voor (mede)overheden dat ze nu geen informatie meer mogen opvragen in

⁷ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 41.

⁸ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 44.

⁹ Ibid.

¹⁰ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 45.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 4

situaties waarin geen sprake is van een 'algemene noodsituatie', maar waar sprake is van het opvragen van gegevens waarvan het ontbreken haar ervan weerhoudt een bij wet opgelegde specifieke taak van algemeen belang te vervullen en alle andere middelen waarover zij beschikt om dergelijke gegevens te verkrijgen heeft uitgeput.'¹¹

- Deze leden vragen wat hier naar verwachting de impact voor de (mede)overheden voor de uitvoering van hun taken en bevoegdheden is? Wat zijn de te verwachten concrete gevolgen?
- Is de opinie van de (mede)overheden over deze inperking bekend? Wat is de impact van deze aanpassing volgens hen? Graag ontvangen deze leden een toelichting.

U geeft aan de zorgen van de VNG en het IPO te delen.¹² Met betrekking tot de wijzigingen op het gebied van AI-geletterdheid, lijkt er verschil te zijn in de beoordeling van de impact hiervan. De aan het woord zijnde leden vragen of deze conclusie klopt? Zo ja, ontvangen zij graag een toelichting op de verschillen in de beoordeling.

Ook vragen deze leden wat hier naar uw verwachting en die van de (mede)overheden de impact voor de uitvoering van hun taken en bevoegdheden is? Wat zijn de te verwachten concrete gevolgen?

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA zijn benieuwd naar de uitkomsten van de Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) betreffende de Omnibus AI. Is de uitkomst hiervan al bekend? Bent u bereid deze uitkomst met de leden van de Eerste Kamer te delen? Wanneer worden deze uitkomsten verwacht?

U geeft aan dat 'een aantal voorstellen uit de omnibussen mogelijk niet effectief de regeldruk verlagen. Bij verschillende van deze voorstellen - zoals het Europees meldpunt, bepaalde wijzigingen aan de AVG en de uitzonderingen in de Dataverordening op de bepalingen over overstappen tussen clouddiensten - verwacht het kabinet dat deze met name voor het mkb geen lastenverlichting zullen opleveren. Deze voorstellen lijken de complexiteit van (het naleven van) wetgeving te verhogen of creëren complexe uitzonderingen waar kleinere bedrijven waarschijnlijk minder snel gebruik van zullen maken.'¹³

- Kunt u een volledige opsomming geven van de wijzigingen die niet bijdragen aan het verlagen van de regeldruk, of waarvan dit twijfelachtig is?
- Wat betekent dit voor de door de Commissie gepresenteerde algehele doelstelling tot deregulering en vermindering van de regeldruk door middel van de omnibussen?

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA wachten met belangstelling uw antwoorden af.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

¹¹ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 57.

¹² Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 58.

¹³ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 32.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 5

De leden van de fractie van **D66** hebben met belangstelling kennisgenomen van uw reactie op de vragen ten aanzien van het digitaal pakket van de Commissie, in het bijzonder de Data Unie Strategie, de Omnibus Digitaal en de Omnibus AI. Omdat het brede en ingrijpende voorstellen blijven, hebben deze leden nog een aantal vragen voor u.

De aan het woord zijnde leden merken op dat u, gelet op de Data Unie Strategie, erop wijst dat er nog uitdagingen liggen ten aanzien van het verantwoord delen van data.¹⁴ Deze leden vinden het belangrijk dat data verantwoord wordt gedeeld. U geeft in de eerste schriftelijke vragenronde aan dat de uitdagingen met name zien op het verhogen van het vertrouwen tussen bedrijven als het om het delen van niet-persoonlijke data gaat.¹⁵ Hoe kan dit vertrouwen volgens u het beste verhoogd worden? En kan u uitleggen waarom u voor de bewoording 'verantwoord delen' kiest, terwijl uit de beantwoording volgt dat het gaat om het gebrek aan vertrouwen tussen bedrijven om niet-persoonlijke gegevens te delen?¹⁶ Betekent dit dat u van mening bent dat het onverantwoord is wanneer bedrijven besluiten geen data te delen, omdat hierdoor data onvoldoende wordt benut?

Kijkende naar de omnibussen, geeft u in uw reactie op de schriftelijke inbreng van de leden van de fractie van D66 allereerst aan dat u met 'flexibiliteit' in het BNC-fiche, het creëren van de mogelijkheid om per Algemene Maatregel van Bestuur persoonsgegevens aan te wijzen voor hergebruik in publieke registers bedoelt.¹⁷ Deze leden vragen waarom u deze flexibiliteit belangrijk vindt, en of u hierbij ook nadelen ziet?

U geeft aan dat er een onevenredig hoog aantal meldingen van datalekken aan toezichthouders wordt gedaan.¹⁸ Tegelijkertijd geeft u ook aan dat de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) te kennen heeft gegeven dat risico's van datalekken vaak worden onderschat door verwerkingsverantwoordelijken.¹⁹ Hoe verhouden deze twee inzichten zich tot elkaar? Leidt de onderschatting van het risico op datalekken ook niet tot minder meldingen? Verder geeft u aan dat u zich inzet om een middenweg te kiezen tussen een meldplicht bij 'risico' en 'hoog risico'.²⁰ Kan een verandering van het criterium 'risico' er niet toe leiden dat het risico op datalekken nog vaker wordt onderschat?

De AP heeft een position paper geschreven over de omnibussen AI en Digitaal.²¹ Hierin bepleit de AP expliciet om de drempel niet te verlagen.²² Het beperken van het aantal meldingen (uitvoering) weegt niet op tegen het afzwakken van bescherming van persoonsgegevens (fundamentele

¹⁴ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 69.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 70.

¹⁸ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 71.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Autoriteit Persoonsgegevens, 'Position paper AP: Omnibus Digitaal en Omnibus AI', 13 januari 2026,

<https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/position-paper-ap-omnibus-digitaal-en-omnibus-ai>.

²² Idem, p. 2.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 6

grondrechten). De leden van de fractie van D66 vragen of u kan toelichten waarom u de uitvoering zwaarder weegt dan de grondrechten?

Tot slot merken deze leden op dat u de kritiek van de AP onderschrijft wanneer deze aangeeft dat het criterium voor de mogelijkheid om het recht op inzage in de AVG te beperken bij 'buitensporige verzoeken' niet duidelijk is.²³ Betekent dit ook, vragen de aan het woord zijnde leden, dat u de zorg van de AP deelt dat deze onduidelijkheid ertoe zal leiden dat organisaties de term 'buitensporige verzoeken' verschillend zullen uitleggen? Ziet u een oplossing hiervoor zonder dat de beperking van het recht op inzage geschrapt wordt, of zou u deze beperking liever helemaal niet zien?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de **PVV** wensen enkele vragen te stellen naar aanleiding van het mondeling overleg op 17 maart 2026 alsook de adviezen van de tijdelijke Tweede Kamercommissie Grondrechten en Constitutionele toetsing over de Omnibus Digitaal en de Omnibus AI die naar aanleiding van het verzoek van de vaste Tweede Kamercommissie voor Digitale Zaken van 25 februari 2026 zijn opgesteld.²⁴

De aan het woord zijnde leden hebben met interesse kennisgenomen van uw brief van 13 maart 2026²⁵ en zijn erkentelijk voor de bij het mondeling overleg gedane toezegging door u om de gestelde vragen met betrekking tot de uitwerking van richtsnoeren voor AI-systemen met een hoog risico en richtsnoeren met een model voor de effectbeoordeling van de grondrechten in het schriftelijk overleg mee te nemen,²⁶ en zien uit naar de beantwoording. Daarnaast hebben deze leden nog enkele aanvullende vragen. Deze leden vernemen graag wat de te verwachte gevolgen voor het mkb ten aanzien van het beoogde doel om meer rechtszekerheid te bieden zijn?

De leden van de fractie van de PVV vragen tevens aandacht voor de onderbouwing van een aanvullende grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens voor AI. Welke noodzaak en proportionaliteit maken het gerechtvaardigd belang? Hoe verhoudt dit zich tot de bestaande vereisten in de AVG en hoe gaat dit er in de praktijk uitzien?

Voorts vragen de aan het woord zijnde leden u om inzichtelijk te maken, of inzichtelijk te laten maken door de Commissie, wat de verwachte doorlooptijd is voor het opstellen van geharmoniseerde standaarden bij de belangrijkste verplichtingen voor hoog-risico AI-systemen en, indien er sprake is van een gefaseerde uitrol, hoe de onderdelen zich prioritair tot elkaar verhouden?

Tot slot, vernemen deze leden graag hoe de bevoegdheden van de toezichthouders op 'regulatory sandboxes'²⁷ er expliciet uit gaan komen te zien en in hoeverre deze nog verduidelijkt zullen gaan worden om de rechtszekerheid te bevorderen.

²³ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 71.

²⁴ Kamerstukken II 2025/2026, 22 112, nr. 4301 en nr. 4302.

²⁵ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J.

²⁶ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, L, p. 2.

²⁷ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, A, p. 4.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 7

Vragen en opmerkingen van het lid van de Fractie-Van de Sanden

Het lid van de **Fractie-Van de Sanden** dankt u voor de beantwoording van de eerder gestelde vragen over de omnibussen.²⁸ De antwoorden bieden op een aantal punten nuttige context en bevestigen gedeelde zorgen. Tegelijkertijd roepen zij op meerdere onderdelen nadere vragen op — met name waar het gaat om de verhouding tussen het regeringsstandpunt en de concrete Nederlandse inzet in de Raad van de Europese Unie (hierna: de Raad), en waar algemene formuleringen de ruimte laten voor verdere precisering. Het aan het woord zijnde lid zou het zeer op prijs stellen als u bij de beantwoording van de onderstaande vragen, waar mogelijk, wat dieper op de inhoud ingaat dan in de vorige schriftelijke ronde het geval was. Gegeven het belang van de dossiers — en het feit dat de onderhandelingen thans in een beslissende fase verkeren — is een scherp en concreet beeld van de Nederlandse positie voor een goede parlementaire controle onmisbaar.

Rechtsstaat en democratische controle

Het lid van de Fractie-Van de Sanden merkt op dat u stelt dat er 'voldoende steun in de Raad' lijkt te zijn om de uitvoeringsbevoegdheden bij de EDPB te houden.²⁹ Op welke concrete informatie baseert u die inschatting, en wat is uw hernieuwde positie als die steun wegvalt? Bent u bereid dit als harde, maximale inzet te formuleren — niet slechts als 'belangrijke factor'³⁰ — en zo nee, waarom niet?

De Commissie heeft bij de Omnibus Digitaal en de Omnibus AI geen impact assessment opgesteld met een beroep op urgentie.³¹ U erkent dat dit het beoordelen van de effecten bemoeilijkt. Hoe verhoudt het ontbreken van een impact assessment zich tot de Meroni-doctrine, die de delegatie van bevoegdheden aan EU-organen begrenst? Is hier naar uw oordeel sprake van een schending van het institutioneel evenwicht?

U beschrijft het parlementair behandelvoorbehoud als kader voor uw inzet.³² Welke concrete gevolgen heeft overschrijding van de Nederlandse inzet in de Raad voor de democratische controle door de Eerste Kamer? Welke mechanismen bestaan er om bij een naderend akkoord daadwerkelijk bij te sturen, en hoe effectief acht u die?

Proportionaliteitstoets

Het aan het woord zijnde lid stelt vast dat u het schrappen van de registratieplicht voor bepaalde hoog-risico AI-systemen expliciet als disproportioneel bestempeld: beperkte lastenverlichting en wel het toezicht aanzienlijk bemoeilijkt.³³ Hanteert u dit proportionaliteitsoordeel ook als formeel blokkeringscriterium in de Raadsonderhandelingen, of blijft het bij een 'factor' in de eindafweging? Kunt u het onderscheid toelichten?

²⁸ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J.

²⁹ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 35.

³⁰ Ibid.

³¹ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 25.

³² *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 24.

³³ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 40.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 8

U heeft voor de meeste AVG-wijzigingen nog geen definitief proportionaliteitsoordeel kunnen vellen wegens het ontbreken van een impact assessment. Kunt u aangeven voor welke specifieke maatregelen u dat oordeel nu, na ontvangst van de EDPB/EDPS-opinies³⁴, alsnog wél kunt vellen — en wat dat oordeel per maatregel is?

De Commissie stelt dat het Staff Working Document (SWD) een toereikende onderbouwing biedt.³⁵ Het lid van de Fractie-Van de Sanden constateert dat u niet expliciet hierop heeft gereageerd. Deelt u de analyse dat een SWD geen equivalent is van een impact assessment in de zin van het Interinstitutioneel akkoord Beter Wetgeven? Zo ja, welke juridische consequentie verbindt u daaraan?

Effect op administratieve lasten

De Commissie raamt de lastenverlichting van de Omnibus Digitaal op €1 miljard per jaar.³⁶ U geeft aan dat verschillende maatregelen — waaronder het Europees meldpunt en de gewijzigde definitie van persoonsgegevens — voor het mkb juist géén lastenverlichting opleveren.³⁷ Heeft u een eigen kwantificering van de netto lastenreductie voor Nederlandse bedrijven, uitgesplitst naar mkb en grootbedrijf? Zo nee, wanneer verwacht u die inzichten?

U erkent dat sommige wijzigingen de complexiteit voor mkb eerder verhogen dan verlagen.³⁸ Heeft u concrete alternatieve vereenvoudigingsmaatregelen aan de Commissie voorgesteld die wél effectief regeldruk verlagen zonder de grondrechtenbescherming te ondermijnen?

Grondrechten en AI-regulering

De regering beschouwt de vervanging van 'strikt noodzakelijk' door 'noodzakelijk' als grondslag voor bijzondere persoonsgegevens als zorgelijk, maar doet hierover geen expliciete uitspraak als harde randvoorwaarde.³⁹ Is het handhaven van de strengere eis van 'strikt noodzakelijk' voor u een *conditio sine qua non* voor instemming met de Omnibus AI? Zo nee, op welke wijze wordt dit grondrechtelijk ondervangen?

Het lid van de Fractie-Van de Sanden stelt vast dat u erkent dat de omzetting van artikel 22 AVG van een negatieve naar een positieve formulering — geautomatiseerde besluitvorming is toegestaan mits aan voorwaarden voldaan — mogelijk aanpassing vereist van de Uitvoeringswet AVG.⁴⁰ Welke

³⁴ EDPB-EDPS Joint opinion 1/2026 on the Proposal for a Regulation as regards the simplification of the implementation of harmonised rules on artificial intelligence (Digital Omnibus on AI), 21 januari 2026, https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-12026-proposal_en

³⁵ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 25.

³⁶ SWD(2025) 836 final, p. 88.

³⁷ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 32.

³⁸ Ibid.

³⁹ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 50.

⁴⁰ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 28.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 9

waarborgen zorgen ervoor dat deze constitutionele verschuiving niet stilzwijgend plaatsvindt, zonder expliciete parlementaire toetsing van de nieuwe Nederlandse uitvoeringswetgeving?

U stelt dat de voorgestelde definitie van 'wetenschappelijk onderzoek' in de Omnibus Digitaal afwijkt van de EDPB-richtsnoeren en het beschermingsniveau kan ondermijnen.⁴¹ Verschillende lidstaten steunen het schrappen van deze definitie. Heeft u dit als formeel amendement in de Raad ingediend, en zo ja, wat is de stand van zaken?

Nationale beleidsruimte

U beschrijft welke onderdelen van de Omnibus Digitaal leiden tot volledige harmonisatie, maar noemt ook artikel 88c als mogelijkheid voor lidstaten om nationaal uitdrukkelijke toestemming te vereisen in AI-context.⁴² Heeft u besloten van deze nationale keuzeruimte gebruik te maken? Zo nee, waarom niet, en wanneer wordt dit besluit genomen?

Op welke concrete onderdelen van de Omnibus Digitaal en de Omnibus AI resteert er naar uw oordeel daadwerkelijk betekenisvolle nationale beleidsvrijheid, en op welke onderdelen leidt maximale harmonisatie ertoe dat nationale grondrechtelijke bescherming feitelijk niet meer aanvullend kan worden geboden?

Toezicht en rechtsbescherming van burgers en bedrijven

U stelt dat de rechtsbescherming van burgers en bedrijven tegen besluiten van Europese digitale toezichthouders 'in principe' toereikend is via het HvJEU.⁴³ Hoeveel tijd en kosten zijn hiermee gemoeid in vergelijking met de nationale rechtsgang? Acht u toegang tot de Europese rechter reëel en effectief voor individuele burgers en mkb-ondernemers, of is hier sprake van een structureel handhavingstekort?

Dit lid merkt op dat de AP constateert dat de verhoogde drempel voor het melden van datalekken ertoe zal leiden dat zij minder zicht heeft op risico's.⁴⁴ U erkent dit risico.⁴⁵ Welke compenserende maatregelen worden getroffen om effectief toezicht te waarborgen als de meldingsdrempel stijgt?

Subsidiariteit en Europees meldpunt

U oordeelt dat het Europees meldpunt niet proportioneel is en verder gaat dan noodzakelijk.⁴⁶ U heeft een non-paper verspreid, maar geen formeel subsidiariteitsbezwaar ingediend. Het lid van de Fractie-Van de Sanden wil graag weten waarom niet? Wat is de juridische drempel die u daarvoor hanteert, en heeft u de Raad van State gevraagd om een oordeel over de subsidiariteitsvraag?

⁴¹ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 46.

⁴² Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 28.

⁴³ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 35.

⁴⁴ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 45.

⁴⁵ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 46.

⁴⁶ Kamerstukken I 2025/2026, 36 890, J, p. 37.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 10

U stelt dat nationale meldstructuren 'meer efficiënt en tijdig' tot lastenverlichting leiden dan een Europees meldpunt.⁴⁷ Op welk empirisch bewijs of welke analyse is dit oordeel gebaseerd? Is dit onderbouwd met concrete data over de NIS2- en CER-meldpraktijk?

Gevolgen voor innovatie en concurrentievermogen

U erkent dat met name Big Tech bedrijven relatief meer middelen hebben om aan nieuwe regelgeving te voldoen dan kleinere Europese organisaties, en dat dit een argument kan zijn voor tijdelijk uitstel.⁴⁸ Bent u van mening dat structurele deregulering — in plaats van gerichte ondersteuning van het Europese mkb — het juiste antwoord is op dit concurrentienadeel? Zo nee, welke alternatieven heeft u in de onderhandelingen ingebracht?

Het aan het woord zijnde lid merkt op dat de stapeling van Europese digitale regelgeving een reëel knelpunt is. Heeft u een integrale inventarisatie gemaakt van de cumulatieve compliance-lasten van NIS2, CER, AVG, AI-verordening en de Omnibus-wijzigingen voor een representatieve Nederlandse onderneming? Zo nee, hoe kan u dan een onderbouwd proportionaliteitsoordeel vellen?

Digitale soevereiniteit en strategische autonomie

U stelt dat de Omnibus Digitaal de rechtspositie van burgers tegenover techbedrijven kan verzwakken,⁴⁹ maar koppelt dit niet expliciet aan digitale soevereiniteit. Bent u het eens met de stelling van het aan het woord zijnde lid dat een verzwakking van de AVG als handhavinginstrument feitelijk de marktmacht van niet-Europese platforms vergroot, en daarmee direct afdoet aan de Europese strategische autonomie?

Op welke specifieke onderdelen van de Omnibus Digitaal en de Omnibus AI wordt naar uw oordeel strategische beslissingsmacht overgedragen aan instellingen of actoren buiten de directe democratische controle van lidstaten? Hoe wordt deze overdracht gewogen tegen de beoogde voordelen van harmonisatie?

De Commissie heeft een hoge prioriteit aan de behandeling en de daarbij horende onderhandelingen gegeven. U bent gebonden aan vertrouwelijkheid van onderhandelingsstukken. Hier wringt diplomatie met benodigde transparantie in het Europese wetgevingstraject. Het lid van de Fractie-Van de Sanden vraagt hoe u waarborgt dat de Eerste Kamer tijdig en volledig geïnformeerd wordt om haar constitutioneel controlerende rol ten aanzien van de Nederlandse inzet in dit Europese wetgevingstraject effectief te kunnen uitoefenen, als het akkoord plots nabij is?

De EDPB en EDPS hebben op voorspraak van Nederland hun adviezen in de AGS gepresenteerd — u beschouwt dit als een concreet resultaat.⁵⁰ Kunt u aangeven welke andere concrete resultaten Nederland tot nu toe in de onderhandelingen heeft geboekt, uitgedrukt in tekstwijzigingen in de onderhandelingstekst die de Nederlandse inzet reflecteren?

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 38.

⁴⁹ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 46.

⁵⁰ *Kamerstukken I 2025/2026*, 36 890, J, p. 25.

datum 14 april 2026

ons kenmerk 180559

blad 11

De leden van de commissies Digitalisering en Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien met belangstelling uit naar uw antwoorden en ontvangen deze graag binnen vier weken of zoveel eerder als een beslissende fase in de besprekingen in de Raad te voorzien zijn.

Hoogachtend,

G.V.M. Veldhoen

Voorzitter van de vaste commissie voor Digitalisering

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei